

Viite

Asiantuntijapyyntö: Hallintovaliokunta 20.04.2021 klo 13.00 / E 16/2021 vp

Asia

OSA; Asiantuntijalausunto; Valtioneuvoston selvitys: Euroopan Komission tiedonanto: kotouttamista ja osallisuutta koskevasta toimintasuunnitelmasta 2021–2027 (E16/2021 vp)

Euroopan komission tiedonanto: kotouttamista ja osallisuutta koskevasta toimintasuunnitelmasta 2021 - 2021 (E16/2021 vp)

Sisäministeriö yhtyy työ- ja elinkeinoministeriön eduskuntakirjeessä E16-2021 vp esitettyyn Suomen kantaan.

Sisäministeriön näkökulmasta komission tiedonanto on kattava. Siinä esitetty toimintasuunnitelma on tarpeellinen osa komission muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksessa esiteltyä kokonaisvaltaista vastausta muuttoliikkeeseen.

Kotouttamispolitiikka on yksi osa maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan kokonaisuutta ja onnistuneet kotouttamistoimet täydentävät EU-jäsenvaltioiden toimia turvapaikka- ja maahanmuuttosektorilla. Kotouttamistoimien avulla voidaan osaltaan varmistaa, että kaikki henkilöt, joilla on oikeus oleskella EU:ssa, voivat osallistua täysipainoisesti yhteiskuntiimme. Kotouttamispolitiikan avulla voidaan myös tukea kolmansien maiden kanssa käytävää dialogia sekä ohjelmia, jotka liittyvät EU:n muuttoliikepolitiikan ulkoiseen ulottuvuuteen. Maahanmuuttajayhteisöt eli diasporat voivat myös merkittävästi tukea osallisuutta vastaanottavissa yhteiskunnissa ja edistää kestävä ja onnistunutta kotoutumista. Komission pyrkimykset voimaannuttaa kaikkia toimijoita, luomalla vahvoja ja pitkäaikaisia sidosryhmäkumppanuuksia, ovat kannatettavia.

Sisäministeriö pitää tärkeänä tiedonannossa esitettyjä pyrkimyksiä tehostaa kotoutumistoimia toimintasuunnitelman avulla kaikissa EU-jäsenvaltioissa. Olennaista on, että näitä toimia tuetaan EU-tasolla monin eri tavoin, ja että tätä tarkoitusta varten varmistetaan riittävä EU-rahoitus. EU:n monivuotisessa rahoituskehyksessä lisärahoitusta hyödynnetään tehokkaasti myös kotouttamisen kehittämiseen EU:n laajuisesti.

Sisäministeriön johdolla ohjelmakaudelle 2021-2027 valmisteltu turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston ohjelmaluonnos on linjassa Euroopan komission kotouttamista ja osallisuutta koskevan toimintasuunnitelman kanssa. Ohjelman mukaisesti pyrkimyksenä on tehostaa kolmansien maiden kansalaisille tarjottavaa tukea kotoutumisen alkuvaiheessa, edistää palveluiden inklusiivisuutta, osaamista, laatua ja tietopohjaa sekä vahvistaa erityistä tukea tarvitsevien valmiuksia, osaamista ja hyvinvointia. Ohjelmassa tunnistetaan myös tarve lisätä maahanmuuttajien osallisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnan eri osa-alueilla. Lisäksi ohjelmassa huomioidaan kohderyhmien aikaisen tavoittamisen ja tukemisen sekä laadukkaiden, laajassa kumppanuudessa toteutettavien palveluiden tarve.

Rahasto panostaa osaltaan työllisyysasteen nostamiseen vahvistamalla kolmansien maiden kansalaisten, erityisesti kotona olevien naisten työelämäorientaatiota, osaamista ja kielitaitoa. Rahasto

edistää lasten, mukaan lukien ilman huoltajaa tulleiden, ja perheiden hyvinvointia ja vahvistaa lasten ja nuorten koulumenestystä. Lisäksi ohjelmassa nostetaan painopisteeksi yhteiskunnan vastaanottavuutta sekä rasismien ja segregaaation ehkäisemistä edistävät toimet. Ohjelmakaudella 2021-2027 keskitytään myös nykykautta vahvemmin laillisten väylien edistämiseen ja sitä koskevaan kansainväliseen yhteistyöhön sekä työperäisen maahanmuuton edistämiseen lähtömaissa.

LIITTEET

Asiasanat	kotouttaminen, maahanmuutto, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto (AMIF), turvapaikka
Hoitaa	SM, TEM, UM
Tiedoksi	EUE, OKM, OM, STM, VM, VNK, VTV
